

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА ЦРНА ТРАВА
ОПШТИНСКА УПРАВА
Одељење за привреду, пољопривреду,
водопривреду, друштвене делатности,
приватно предузетништво и финансије
Број: 402-2/2014-04
Датум: 30.07.2014. год.

УПУТСТВО ЗА ПРИПРЕМУ БУЏЕТА ОПШТИНЕ ЦРНА ТРАВА ЗА 2015. ГОДИНУ СА ПРОЈЕКЦИЈАМА ЗА 2016. И 2017. ГОДИНУ

У складу са чланом 31., чланом 36а. и чланом 40. Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС“ бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 - испр. и 108/2013), по добијању Фискалне стратегије, локални орган управе надлежан за финансије доставља директним корисницима средстава буџета локалне власти упутство за припрему буџета локалне власти. Чланом 30. став 1. тачка 11. до 5. јула – министар финансија доставља упутство за припрему одлуке о буџету локалној власти.

Министар финансија није доставио у складу са напред наведеним законским основом и роком Упутство за припрему буџета локалне власти као ни Фискалну стратегију за 2015. годину са пројекцијама за 2016. и 2017. годину. Из тог разлога се процес планирања буџета Општине Црна Трава започиње на основу Фискалне стратегије за 2014. годину са пројекцијама за 2015. и 2016. годину.

Упутство које Вам достављамо у прилогу садржи основне економске претпоставке, смернице и параметре на основу којих директни корисници су у обавези да израде предлог финансијског плана за 2015. годину. На основу члана 41. Закона о буџетском систему („Сл.гласник РС“, бр. 54/2009,73/2010,101/2010,101/2011, 93/2012, 62/2013 и 63/2013) директни корисници средстава буџета општине Црна Трава су у обавези да проследе својим индиректним корисницима, за које су надлежни, Упутство за припрему буџета локалне власти, а ради израде предлога финансијских планова, и изврше њихово обједињавање и сачине предлог финансијског плана који ће доставити надлежном органу за финансије у наведеном року.

По достављању наведених аката од стране Министарства финансија Републике Србије извршићемо допуну овог упутства у оквиру законом предвиђеног рока.

2. ПРОЈЕКЦИЈА ОСНОВНИХ МАКРОЕКОНОМСКИХ ПОКАЗАТЕЉА ЗА 2015. ГОДИНУ И ДВЕ НАРЕДНЕ ГОДИНЕ

Пројекција основних макроекономских показатеља за 2015.г. објављена је на званичном веб-сајту Министарства финансија и у наставку дајемо извод најбитнијих елемената који су основ за планирање на локалном нивоу.

Макроекономске пројекције за период од 2014. до 2016. године указују на успорену путању опоравка. Пројектована просечна стопа раста БДП за наредне три године од 1,6% заснована је, пре свега, на опоравку инвестиционе активности и расту извоза. Убрзање раста извоза и инвестиција су носећи развојни фактори који ће, уз реструктурирање привреде у правцу разменљивих добара, омогућити стварање основе за одржив раст привреде, уз смањивање унутрашње и спољне макроекономске неравнотеже.

Предвиђени кумулативни реални раст БДП од 4,9% у наредне три године заснован је на расту инвестиција и извоза робе и услуга по просечној годишњој реалној стопи од 7,7% и 7,1%, респективно, уз просечни годишњи пад личне потрошње (-0,9%) и државне потрошње (-3,4%). На тим основама обезбедиће се повећање продуктивности, као и промена привредне структуре у правцу раста удела индустрије и извоза у БДП.

Средњорочна макроекономска пројекција предвиђа да се на крају 2016. Године обезбеди повећање удела инвестиција на 22,7% БДП, смањење удела државне потрошње у БДП на 16,4% и повећање удела извоза робе и услуга у БДП на 50,1%. При томе, у наредне три године предвиђа се повећање удела домаће штедње у БДП захваљујући расту приватне штедње.

Неопходан је нето прилив страних инвестиција од око 1,6 млрд евра просечно годишње, уз промену структуре улагања ка сектору разменљивих добара. Финансирање платног биланса подразумева истовремено смањивање удела дефицита робе и услуга и дефицита текућих трансакција (са донацијама) у БДП на 7,4% и 3,5%, респективно на крају 2016. године, како би се обезбедило смањивање апсорпционог јаза, одрживост спољног дуга, екстерна ликвидност и солвентност.

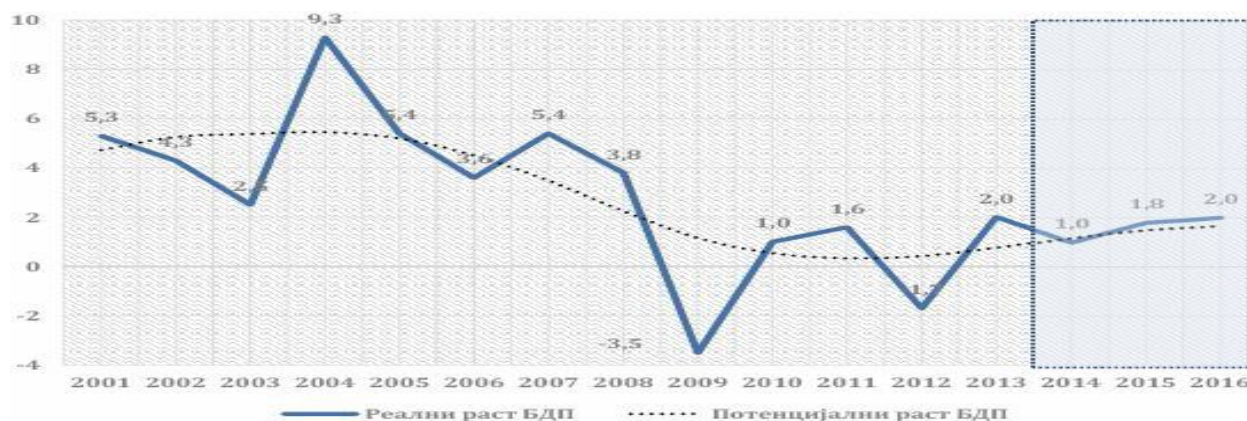
Табела - Пројекција основних макроекономских показатеља Републике Србије

	Процена		ПРОЈЕКЦИЈА	
	2013	2014	2015	2016
БДП, мил. динара (текуће цене)	3.761.289	4.007.841	4.292.142	4.583.750
Реални раст БДП	2,0	1,0	1,8	2,0
<i>Реални раст појединих компоненти БДП, %</i>				
Лична потрошња	-1,2	-1,8	-0,6	-0,3
Државна потрошња	-3,0	-2,2	-4,4	-3,6
Инвестиције	-3,4	4,7	9,6	8,9
Извоз робе и услуга	14,0	6,4	7,0	7,7
Увоз робе и услуга	2,3	1,6	3,5	4,6
Салдо робе и услуга, у ЕУР, % БДП	-11,9	-10,0	-8,6	-7,4
Инфлација, крај периода, у %	5,5	5,5	5,0	4,5
Инвестициони рацио, % БДП	19,1	20,0	21,4	22,7

Извор: МФИН

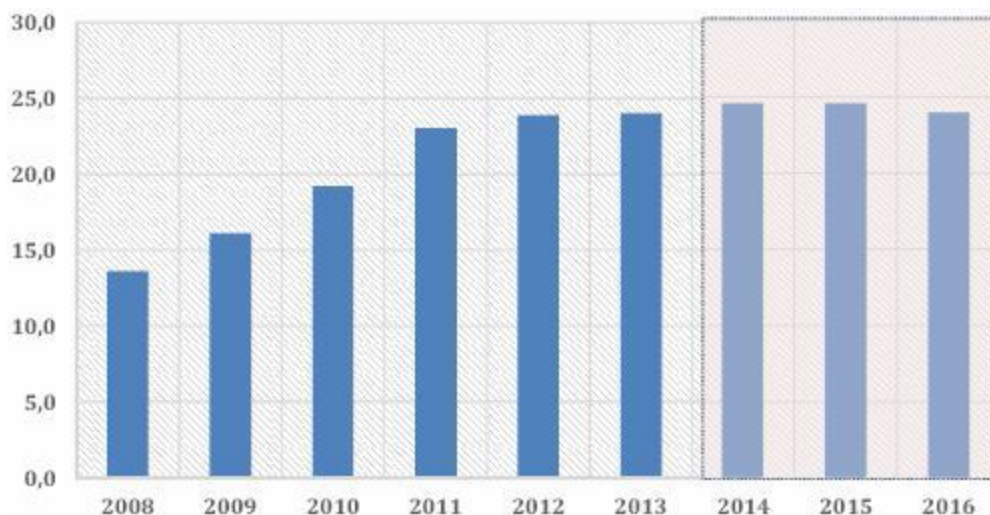
Процењује се да ће на раст потенцијалног БДП у наредним годинама позитивно утицати јачање инвестиционе активности и у мањој мери раст стопе партиципације. Очекивано повећање незапослености услед завршетка процеса реструктурирања предузећа под контролом државе биће делимично ублажено порастом нето запослености у приватном сектору. Такође, процењује се да ће инвестиције у фиксне фондове дати највећи допринос потенцијалној стопи раста у наредном периоду, док ће допринос рада потенцијалној стопи БДП бити позитиван у 2016. години.

Графикон - Реални раст БДП: остварена стопа и дугорочни тренд, у %

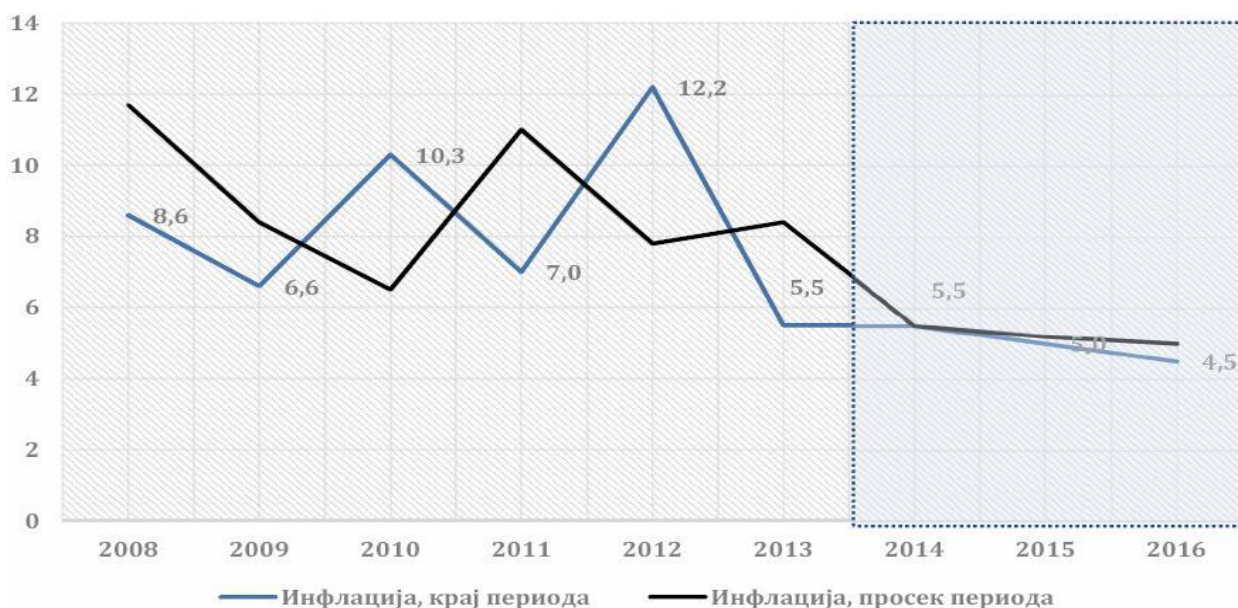

Очекује се да ће укупна запосленост успорити пад у 2014. и 2015. години, након оштрог пада у претходним годинама, док се у 2016. години очекује благи раст запослености у приватном сектору. Средњорочна пројекција запослености заснива се на пројектованом расту БДП и повећању инвестиција. Такође, у пројекцију запослености укључен је и ефекат завршетка процеса реструктурирања предузећа под контролом државе, у складу са усвојеним Акционим планом Владе. Истовремено, очекује се формирање тренда повећања стопе запослености захваљујући повећању инвестиција у отварање нових радних места у приватном сектору. Од посебног значаја за продуктивно запошљавање у наредном периоду јесте реформа правног оквира тржишта рада, пре свега, отклањањем препрека код запошљавања, смањивањем трошкова радне снаге са циљем да се повећа стопа запослености, смањи рад на црно и повећа конкурентност привреде.

Графикон - Пројекција стопе незапослености, у %

Средњорочна пројекција инфлације заснована је на планираној фискалној политици, стабилнијим ценама хране, контроли повећања регулисаних цена, смањењу премије ризика, повећању капиталних прилива, смањењу инфлаторних очекивања, као и побољшању светских економских изгледа. На тим основама обезбедиће се одржавање инфлације у наредне три године на нивоу од 5,5% до 4,5%.

Ризици остваривања пројекције

Фискална стратегија у овом делу приказује главне екстерне и интерне ризике остваривања предвиђеног макроекономског сценарија. Кључни екстерни ризик остварења пројекције првенствено је везан за неизвесности у погледу опоравка светске привреде, посебно привреде евро зоне. Глобални економски опоравак се успорава уз значајне разлике у стопама раста међу групацијама земаља. Привреде САД и Немачке остварују позитивне стопе раста са сигнаlima успоравања, док привреде ЕУ стагнирају, а привреде евро зоне су у рецесији. Повећању ризика у погледу опоравка глобалне и европске привреде који битно утиче на опоравак земаља у региону у великој мери доприноси неизванстан исход економске и политичке кризе у ЕУ везан за кризу евра.

Алтернативни сценарио раста у периоду 2014 – 2016. године

Имајући у виду изражене унутрашње ризике остваривања макроекономске пројекције за 2014. годину и наредне две године, урађен је алтернативни сценарио са нижим привредним растом у наредном средњорочном периоду у односу на приказани основни сценарио са умереним привредним растом.

Алтернативни сценарио полази од кључне претпоставке да у наредне три године постоји ризик од успоренијег раста домаће тражње, пре свега инвестиционе потрошње као покретача привредне активности, као и личне потрошње становништва. Томе треба додати и унутрашњи ризик везан за одлагање и успоравање структурних реформи планираних за наредни средњорочни период услед чега би изостали значајни ефекти спровођења реформи на стабилизацију јавних финансија и убрзање привредног раста. На привредну активност би негативно утицао и екстерни ризик везан за спорији опоравак привреде ЕУ 28 и земаља у окружењу који би знатније смањио извозну тражњу и капиталне приливе као основне покретаче раста.

Инфлација је у алтернативном сценарију пројектована на 4% годишње у наредне три године, имајући у виду ниску агрегатну тражњу, фискалну консолидацију, која делује дезинфлаторно, ниже трошковне притиске на цене хране, бољу контролу кретања регулисаних цена, релативну стабилност девизног курса и ниже увозне цене.

Средњорочни циљеви фискалне политике

Циљ фискалне политике у средњем року је успоравање раста дуга сектора државе и његово релативно смањење у дугом року, тј. спуштање учешћа дуга у БДП на око 45%, у складу са општим фискалним правилом.

Јавни дуг сектора опште државе је у претходних пар година удвостручен, тако да се процењује да ће на крају 2013. године износити око 64,2% БДП. Повећање стопа дуга у овој години последица је већег дефицита, али и повећања издатих гаранција, у складу са ребалансом буџета.

Даље одлагање ограничења раста дуга доводи у питање одрживост јавних финансија, односно могућност финансирања расхода, посебно законских обавеза као што су плате, пензије и социјална давања из буџета која износе више од 80% укупне јавне потрошње. Повећање дефицита последица је драстично нижих прихода у односу на приходе планиране иницијалним буџетом, за чак 3,0% БДП, те би дефицит био на нивоу прошлогодишњег да ребалансом буџета расходи нису смањени за 1,0% БДП, у нето износу.

Мере фискалне консолидације из 2012. године, на страни прихода, нису дале очекиване резултате. И поред значајног повећања пореских стопа (ПДВ, добит), агрегатна тражња је смањена као последица пада реалних примања становништва (плате, пензије, остали видови социјалне помоћи), док је истовремено дошло до раста сиве економије и нелегалне трговине (посебно резаног дувана). Стабилизација дуга у наредном периоду оствариће се кроз смањење дефицита, стриктну контролу издавања нових гаранција и одобравања нових пројектних зајмова за финансирање крупних инвестиционих пројеката у области путне, гасне и железничке инфраструктуре, пољопривреде, енергетике итд. Са друге стране, приватизациони приходи од продаје и давања у закуп државне имовине, као и повољни кредити биће искоришћени за превремени откуп скупљег дуга, како би у наредном периоду били смањени укупни трошкови сервисирања дуга (камата и главница). Смањење дефицита ће се у највећој мери заснивати на прилагођавању на страни расхода. Политика расхода ће бити усмерена на поштовање посебних фискалних правила, која се односе на индексацију плата и пензија, али и на даље релативно смањење текућих расхода, нарочито расхода за субвенције и буџетске кредите привреди, по основу очекиваног завршетка процеса реструктурирања и приватизације државних и друштвених предузећа.

Смањење расхода за зараде запослених

У 2014. години ће бити извршена реформа система зарада запослених у јавном сектору, кроз увођење стандардизованих платних разреда, корекцију коефицијената и начина напредовања и награђивања запослених, корекцију начина утврђивања накнада за чланство у органима управљања, комисијама и сл. Ове измене ће бити праћене одговарајућим променама начина финансирања локалних заједница и фондова обавезног социјалног осигурања, тако да се уштеде остварене по том основу не неутралишу повећањем других расхода ових нивоа државе, већ да доведу до смањења консолидованог фискалног дефицита.

Реформа система зарада биће имплементирана до краја прве половине 2014. године. У супротном размотриће се активирање новог фискалног правила, изменама Закона о буџетском систему, чијом применом ће се маса зарада свести на циљани ниво. Програм реформе система зарада и запошљавања, у циљу смањења расхода за запослене и повећања ефикасности њиховог рада, као следећи корак ће обухватити и прилагођавање броја и структуре запослених у јавном сектору реалним потребама, а у складу са приоритетним планом развоја државе који ће бити усвојен до средине 2014 године. Тако ће у 2014. години бити извршена анализа структуре запослености у оквиру јавног сектора, на основу података из Регистра запослених и других извора, на основу чега ће се

направити процене неопходних промена и реструктурирања у јавном сектору. На основу тога, у другој половини 2014. године биће припремљен програм реструктурирања јавног сектора и одговарајући законски предлози, који ће након одговарајуће јавне расправе бити усвојени до краја те године, како би се током 2015. године отпочело са спровођењем програма. Оквирне процене показују да ће реформа система зарада и оптимизација броја и структуре запослених у јавном сектору довести до смањења расхода за запослене од око 0,6% БДП најкасније од 2015. и 0,45% БДП најкасније почетком 2016. године.

Реформа јавних предузећа и јавних друштава капитала

Приоритетне реформске активности и мере за успостављање ефикасног сектора јавних предузећа су:

- увођење стандарда одговорног корпоративног управљања и стварање одговорног професионалног менаџмента. При томе, обезбедиће се независност управа јавних предузећа и ефикасна контролна улога Владе. Накнаде за управе јавних предузећа зависиће од остварених планова и постигнутих резултата. Тиме би се превазишли проблеми овог дела привреде везани за лоше корпоративно управљање уз мешање државе и политике у привреду, вођење социјалне политике са утицајем државе на политику цена и политику запошљавања код јавних предузећа.
- успостављање ефикасног механизма за контролу пословања јавних предузећа. У том циљу утврдиће се правила, садржина и методологија за израду пословних планова и рокови за њихову израду, као и правила и кључних индикатора за оцену успешности пословања јавних предузећа и за оцену рада управе јавних предузећа најмање једном годишње.
- транспарентност пословања јавних предузећа кроз редовно објављивање годишњих/полугодишњих извештаја, као што су збирни извештаји о пословању јавних предузећа, финансијски извештаји, као и извештаји о јавним набавкама, додељеној помоћи, субвенцијама и добијеним гаранцијама, финансијским ризицима, о пословању са повезаним лицима и слично.
- реструктурирање дугова јавних предузећа и постепено прекидање с праксом давања гаранција на задуживање јавних предузећа.
- повећање ефикасности и продуктивности јавних предузећа на бази бољег управљања, унапређења пословања, технолошких унапређења, рационализације броја запослених и кроз приватизацију јавних предузећа која могу да послују у конкурентским условима, либерализацију цена производа и услуга тих предузећа и подизање цена производа и услуга јавних предузећа до нивоа оправданих трошкова, значајно ће допринети смањењу јавне потрошње и фискалног дефицита путем смањења државних директних и индиректних субвенција.

Реформа управљања локалним јавним финансијама

У циљу јачања фискалне одговорности локалних самоуправа ревидираће се систем трансфера са циљем да се локалне самоуправе подстакну на спровођење планираног реструктурирања локалних јавних предузећа. Тиме би се обезбедило смањење субвенција комуналним предузећима и повећање квалитета њихових услуга. Истовремено би се локалне самоуправе подстакле да у већој мери користе свој фискални капацитет.

Приоритетне активности и мере на унапређењу локалних јавних финансија су:

- побољшање контроле расхода на локалном нивоу и ограничење раста запослености, плата и субвенција у локалним самоуправама, као и пренос одређених надлежности са нивоа Републике на локалну самоуправу у области саобраћајне инфраструктуре, образовања, здравствене и социјалне заштите;

- унапређење јавних политика на локалном нивоу и повећање ефикасности услуга које пружа локална самоуправа, путем већих инвестиција у локалне развојне пројекте и раст трошковне ефикасности инвестиција;
- убрзање процеса враћања имовине локалној самоуправи;
- побољшање пословног амбијента на локалном нивоу кроз уклањање административних баријера, укидање непотребних бирократских процедура, увођење електронске управе и смањење корупције;
- законско регулисање правила (критеријума) за утврђивање нивоа развијености локалних самоуправа која су основ за трансфере јединицама локалне самоуправе;
- повезивање висине трансфера и степена наплате изворних прихода јединица локалне самоуправе.

3. ОПИС ПЛАНИРАНЕ ПОЛИТИКЕ ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ

Пројектована макроекономска политика утврђена Пројекцијом основних макроекономских показатеља за 2015.г. која је објављана на веб-сајту Министарства финансија представља полазну основу у планирању буџета општине Црна Трава за 2015. г. као и за 2016. г. и 2017. г.

Приоритет политике општине Црна Трава у наредном периоду је консолидација јавног сектора на нивоу јединице локалне самоуправе. Побољшање организације функционисања јавног предузећа и установа како би се на рационалан начин користили ресурси (финансијски и материјални) приликом пружања услуга грађанима.

Консолидација буџета општине Црна Трава у циљу успостављања одрживог нивоа расхода корисника буџетских средстава у односу на остварене приходе. Локални јавни приходи имаће приоритет у процесу организације управе у циљу стварања услова за ефикасно администрирање свих пореских облика како би се равномерно распоредио терет пореских оптерећења на све грађане општине. У погледу висине пореских оптерећења задржаће се ниво истих уз евентуалне корекције у складу са кретањима на нивоу региона. Један од приоритета биће рационализација пословања на свим нивоима као и доследно поштовање Закона о буџетском систему, Закона о јавним набавкама и трезорског начина пословања. Такође веома значајно је рад на изради пројеката са којима је могуће аплицирати код одређених финансијских фондова за њихову реализацију а који су у функцији развоја комуналне инфраструктуре и развоја заједнице уопште. Посебну пажњу треба обратити на повећање нивоа квалитета општих јавних услуга према грађанима код свих јавних институција чији је оснивач општина.

У социјалном делу локалне политике планира се одрживост успостављених института у складу са расположивим могућностима буџета.

4. ПРОЦЕНЕ ПРИХОДА И ПРИМАЊА И РАСХОДА И ИЗДАТАКА

У наредној табели преузетој из Фискалне стратегије дати су параметри за пројекцију прихода и примања буџета општине Црна Трава на основу коју чине приходи буџета за 2014.г. (коригован за све промене законских прописа).

Основне макроекономске претпоставке у периоду 2013 - 2016. године

	Процена		Пројекција	
	2013	2014	2015	2016
БДП, мил. динара (текуће цене)	3,761,289	4,027,682	4,321,864	4,638,116
Реални раст БДП	2,0	1,0	1,8	2,0
<i>Реални раст појединих компоненти БДП у %</i>				

Лична потрошња	-0,6	-1,5	-0,4	-0,1
Државна потрошња	-1,9	-4,3	-1,0	-0,9
Инвестиције	-3,5	8,5	6,9	8,9
Извоз робе и услуга	12,4	6,4	7,0	7,7
Увоз робе и услуга	2,3	1,6	3,5	4,6
<i>Салдо робе и услуга, у ЕУР, %</i>				
БДП	-12,3	-10,4	-9,0	-7,8
Инфлација, крај периода, у %	5,0	5,5	5,0	4,5
Инвестициони рацио, % БДП	19,1	20,5	21,4	22,3
Спољни дуг, % БДП, крај периода	83,8	85,4	86,0	85,8

Извор: МФИН Предвиђени сценарио развоја указује да не постоје могућности за пораст личне и државне потрошње због стратешке оријентације на повећање инвестиција и извоза као кључних фактора остваривања макроекономске стабилности и одрживог привредног раста. Такође, раст инвестиција је од пресудног значаја имајући у виду да је пад привредне активности у претходном, кризном периоду, утицао на смањивањепотенцијалног БДП кроз губитак привредних капацитета и знатно погоршавање услова на тржишту рада.

Законом о буџетском систему утврђено је да се пројектовање прихода и расхода врши за 2015. годину и две наредне године (2016.г. и 2017.г.) Обзиром да са нивоа Републике Србије односно Министарства финансија није стигло упутство за припрему буџета локалне власти за 2015. годину и за две наредне године, како би смо испоштовали законске обавезе, за пројекцију у 2017. г. користимо параметре за 2016.г. привремено до достављања наведеног упутства у поступку планирања буџета за 2015.г.

5. ОБИМ СРЕДСТАВА КОЈИ МОЖЕ ДА САДРЖИ ПРЕДЛОГ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ДИРЕКТНИХ И ИНДИРЕКТНИХ КОРИСНИКА СРЕДСТАВА БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ ЗА БУЏЕТСКУ 2015.Г. СА ПРОЈЕКЦИЈАМА ЗА ДВЕ НАРЕДНЕ ФИСКАЛНЕ ГОДИНЕ

При изради предлога финансијских планова за 2015. годину, корисници буџета треба да планирају расходе и издатке до нивоа утврђених овим Упутством, водећи рачуна при томе о донетим одлукама, уговореним обавезама и друго, од стране Скупштине општине, односно надлежног органа општине Црна Трава.

Локална власт у 2015. години може планирати масу средстава потребну за исплату дванаест месечних плата запослених које се финансирају из буџета локалне власти, полазећи од укупног износа средстава за плате који је планиран у складу са одредбама Закона о буџету Републике Србије за 2014. годину увећаног највише до 1,5% у 2015.г., као и у 2016.г. и 2017.г., при чему се ограничење односи на укупно планиране плате из буџета локалне власти, на економским класификацијама 411 - Плате, додаци и накнаде запослених (зараде) и 412 - Социјални доприноси на терет послодавца. Подразумева се да су исплате плата вршене у складу са Законом о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС“, бр. 34/01, 62/06, ...10/13 и 55/13) и Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима („Службени гласник РС“, бр. 44/08 - пречишћен текст и 2/12), као и да није било исплата награда и бонуса предвиђених посебним и појединачним колективним уговорима (осим јубиларних награда за запослене који су то право стекли у 2015. години), као ни награда и бонуса који према међународним критеријумима представљају нестандартне, односно не транспарентне облике награда и бонуса. Ограничење масе средстава односи се и на све остале економске класификације у оквиру групе **41** - расходи за запослене, односно маса средстава која се односи на све остале

економске класификације, такође може бити увећана максимално до 1,5% у односу на 2014. годину.

Законом о буџетском систему уређено је да ће се фискална правила која уређују кретање плата и пензија примењивати и након 2016. године, с тим што ће се у априлу плате и пензије усклађивати збиром стопе раста потрошачких цена у претходних шест месеци и дела стопе реалног раста БДП у претходној години изнад 4%, а у октобру усклађиваће се стопом раста потрошачких цена у претходних шест месеци, све док учешће пензија у БДП не достигне 10%, а учешће плата 8%.

Планирање броја запослених у 2015. години

Законом о одређивању максималног броја запослених у локалној администрацији („Службени гласник РС", број 104/09) одређује се укупан максималан број запослених у органима јединица локалне самоуправе установама које се финансирају из буџета.

Законом о буџетском систему у члану 27е. став 34. уређено је, између осталог и да, корисници јавних средстава не могу заснивати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места до 31. децембра 2015. године. Изузетно од става 34. овог члана, радни однос са новим лицима може се засновати уз сагласност тела Владе, на предлог надлежног министарства, односно другог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење Министарства.

Број запослених на одређено време због повећаног обима посла, лица ангажованих по уговору о делу, уговору о привременим и повременим пословима, преко омладинске и студентске задруге и лица ангажованих по другим основама, код корисника јавних средстава, може се повећати уз сагласност тела Владе, на предлог надлежног министарства, односно другог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење Министарства.

Група конта 42 - Коришћење услуга и роба

У оквиру групе конта 42 потребно је максимално сагледати могућност уштеде пре свега, у оквиру економских класификација 422 - Трошкови путовања, 423 - Услуге по уговору и 424 - Специјализоване услуге, а настојати да се не угрози извршавање сталних трошкова (421 - Стални трошкови).

Група конта 45 – Субвенције

У складу са политиком расхода за 2015. годину, расходе у оквиру ове групе конта планирати на истом нивоу као у буџету за 2014. годину.

Група конта 48 - Остали расходи

Остали расходи планирају се у износу који је опредељен одлуком о буџету за 2014. годину. У циљу транспарентнијег приказивања средстава намењених за финансирање редовног рада политичких субјеката, у складу са Законом о финансирању политичких активности („Службени гласник РС“, број 43/11), потребно је, у опису апропријације економске класификације 481 - Дотације невладиним организацијама, посебно исказати средства за наведену намену.

Класа 5 - Издаци за нефинансијску имовину

Набавке административне, канцеларијске опреме, аутомобила и осталих основних средстава за редован рад потребно је планирати уз максималне уштеде, тако да се само врше набавке средстава неопходних за рад.

Важно је да корисници не исказују као капиталне издатке текуће поправке и одржавање зграда, објеката и опреме, већ да расходе за те намене (за молерске, зидарске радове, поправке електронске и електричне опреме итд.) планирају на апропријацији економске класификације 425 - Текуће поправке и одржавање, а само ако се ради о капиталном инвестиционом одржавању и средства за капиталне пројекте треба планирати на контима групе 51, 52 и 54. Набавка роба и услуга и капитална улагања (зграде, опрема) морају бити у складу са Законом о јавним набавкама. У 2015. години расходи на терет буџета неће се извршавати уколико не постоји план јавних набавки. Параметри за утврђивање прихода у две наредне фискалне године користиће се и за планирање приходне и расходне стране у финансијским плановима корисника буџета.

Смернице за исказивање издатака за капиталне пројекте за 2015., 2016 и 2017. годину

У складу са Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“ бр. бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 – исправка и 108/13) издаци за капиталне пројекте се исказују за три године и потребно их је приказати у Табели бр.3.

На контима 51, 52 и 54 планирају се средства за капиталне пројекте. На основу свеобухватне процене потреба, потребно је рангирати исте у складу са усвојеним стратешким документима, водећи рачуна да приоритет у финансирању имају већ започети пројекти, чија је даља реализација оправдана.

Капитални пројекти се односе на:

1. изградњу (куповину зграда) и грађевинских објеката и објеката инфраструктуре од интереса за локалну самоуправу;
2. унапређење, односно капитално одржавање постојећих зграда и грађевинских објеката и објеката инфраструктуре од интереса за локалну самоуправу;
3. обезбеђивање земљишта,
4. пројектно планирање,
5. набавку опреме и машина чији је век трајања односно коришћења дужи од пет година.

С обзиром да је Законом о буџетском систему прописано да корисници могу преузети обавезе по уговору који се односи на капиталне издатке и захтева плаћање у више година на основу предлога органа надлежног за послове финансија, уз сагласност извршног органа локалне власти, потребно је такву обавезу (већ насталу и /или планирану) укључити у буџет капиталног пројекта само у износу у коме обавеза доспева у тој години.

Приликом планирања буџета капиталних пројеката за три године потребно је поред средстава из буџета локалне самоуправе, укључити и средства пројектних зајмова (донације, средства буџета Републике Србије итд.) намењена за њихову реализацију само у износу за који се процењује да ће бити повучен у тој години, имајући у виду статус пројектног зајма, уговором дефинисане рокове, услове и динамику повлачења средстава итд.

Корисници буџета достављају кратко образложење за сваки капитални пројекат за сваку годину посебно, и то са планираним роковима почетка и завршетка фазе припреме и фазе реализације. Фаза припреме укључује активности на обезбеђивању земљишта, изради пројектно техничке документације и прибављању неопходних дозвола и сагласности, односно активности неопходне за стварање услова за почетак реализације капиталног пројекта. Фаза припреме се завршава закључењем уговора, па је потребно укључити и законом прописане рокове за спровођење поступка јавне набавке. Фаза реализације укључује активности након закључења уговора о радовима, односно набавци добара и услуга и активности у реализацији уговора, у складу са дефинисаним условима и

роковима, динамичким плановима. Потребно је укратко дати и технички опис пројекта (дужина пута, површина објекта, опрема, машине и сл.)

6. ПОСТУПАК И ДИНАМИКА ПРИПРЕМЕ БУЏЕТА ОПШТИНЕ ЦРНА ТРАВА И ПРЕДЛОГА ФИНАНСИЈСКИХ ПЛАНОВА ДИРЕКТНИХ И ИНДИРЕКТНИХ КОРИСНИКА БУЏЕТСКИХ СРЕДСТАВА

Предлог финансијског плана за 2015. годину мора да представља процену финансијских потреба директних и индиректних корисника буџетских средстава, као и извора средстава из којих ће се ове потребе финансирати (приходи из буџета и приходи који се остварују из додатних активности). У Одлуци о буџету предвиђене су посебне апропријације за расходе корисника који се финансирају из других извора који нису буџетски (сопствени приходи, донације и слично).

Без писаног образложења и навођења правног основа за сваку врсту расхода, као и извора средстава из додатних активности, неће се одобрити коришћење средстава из додатних активности у 2015. години. Буџетски корисник не попуњава податке односно не планирају расходе за субвенције, буџетску резерву, солидарну стамбену изградњу, изборе и рад политичких странака.

Предлог за израду финансијског плана састоји се од:

- Захтева за текуће издатке – Табела 1.
- Захтева за додатна средства – Табела 2.
- Захтева за основна средства – Табела 3.
- Додатних показатеља (број радно ангажованих лица) – Табела 4.
- Прегледа планираних средстава за плате у 2014. години – Табела 5.
- Исплаћених средства за плате за месец јул 2013. године – Табела 6.
- Финансијски план – Табела 7.
- Планираних прихода и примања - Табела 8.

Табелу 4., 5. и 6. достављају следећи корисници буџета: Скупштина општине, Председник и Општинско веће, Општинска управа, ПУ „Младост“, Општинска библиотека „Сестре Стојановић“, Месна заједница „Мирко Сотировић“ Црна Трава и ОО Црвеног крста у Црној Трави, док остали индиректни корисници исте не достављају.

Сви корисници буџета, директни и индиректни, достављају табелу 1., 2., 3., 7. и 8.

Захтев за текуће издатке - Табела 1.

Захтев за текуће издатке сачињава се на основу обима буџетских средстава за 2014. годину, из осталих извора средстава планираних за финансирање у 2014. години и информација које имате о кретању у окружењу или о надлежностима које могу ванредно повећати/смањити приходе.

Укупно предложени обим расхода за 2015. годину не представља просто увећање буџета за 2014. годину пројектованом инфлацијом за 2015., већ се свака врста расхода у буџету планира према макроекономским смерницама и захтевима Владе РС. Сходно наведеном, захтеви буџетских корисника могу бити максимално до нивоа за 2014. годину увећани за пројекције основних макроекономских показатеља за 2015. годину.

Писано образложење садржи податке о организационој структури, активностима и услугама и броју запослених у директним и индиректним корисницима буџетских средстава, броју корисника и висини одређених права (на пример: број ученика и радника којима се плаћа превоз и просечан износ превозне карте, просечан број корисника

социјалне помоћи и како се она извршава, број ангажованих лица путем уговора о делу и разлоге њиховог ангажовања и др.), који се могу финансирати из предложеног обима средстава за 2015. годину.

Уколико директни буџетски корисник извршава расходе у оквиру више функционалних класификација, за сваку функцију посебно подноси захтев за текуће издатке.

Параметри за планирање висине средстава за поједине расходе су следећи:

- износ средстава потребних за исплату плата планира се на основу постојећег броја извршилаца, према утврђеним коефицијентима и важећој основици за обрачун плате,
- износ средстава потребних за социјална давања запослених (економска класификација 414) односе се на исплату накнада за одсуствовање са посла (боловање) и исплату отпремнина. Потребно је навести планирани број запослених (сачинити списак лица) који ће у току 2015. године остварити право на отпремнину и исказати потребу у средствима за исплату отпремнине.
- износ средстава за сталне трошкове (економска класификација 421) планира се на основу шестомесечног извршења ових расхода у 2014. години и очекиваног нивоа сталних трошкова до краја године, увећан за пројектовану инфлацију за 2015. годину,
- средстава за куповину роба и услуга (без сталних трошкова) корисник средстава самостално планира и предлаже појединачне апропријације у оквиру ове групе расхода - средства за текуће одржавање опреме и објеката планирају се по приоритетима. Сваки корисник буџетских средстава обавезан је да сачини детаљно писано образложење за план, односно списак активности у циљу да се обезбеде оптимални услови за функционално обављање делатности које су у складу са Законом и Одлукама Скупштине општине. Списак мора по приоритетима да садржи опис активности и процењену вредности те активности,
- средства планирана на економској класификацији 481-Дотације невладиним организацијама потребно је да се посебно, на аналитичан и детаљан начин искажу расходи путем дотација, са навођењем одређених пројеката и активности које се планирају извршити у 2014. години.

При изради обрасца захтева за текуће издатке морају се попунити колоне за све очекиване изворе финансирања.

Захтев за додатна средства - Табела 2.

Захтев за додатна средства пружа директном и индиректном кориснику буџетских средстава могућност да тражи недостајућа средства за финансирање:

- текућих активности, која се по процени не могу подмирити из оквира предложеног обима буџетских средстава за 2015. годину;
- нових активности и услуга по приоритетима и
- нове активности чије се финансирање планира из других извора, као што су донације, односно трансфери.

Захтев за додатна средства се састоји из писаног образложења којим се појединачно описује и правда потреба за финансирањем, и износа средстава потребних за финансирање сваке од појединачно тражених активности, односно услуга.

Примера ради, уколико корисник има два захтева за додатно финансирање – попуњава две Табеле 2., у свакој уписује назив захтева (повећање броја запослених, текуће одржавање – кречење, трошкови осигурања) и на свакој уписује редослед приоритета по важности (приоритет 1 и приоритет 2).

У писаном образложењу, **поред правног основа за извршавање наведеног расхода**, потребно је дати аргументацију захтева која би требало да да одговоре на следећа питања:

- Да ли постоји потреба;
- На који начин може да буде измирена;
- У чему се огледа приоритет ове потребе у односу на друге.

Уколико буџетски корисник извршава расходе у оквиру више функционалних класификација, за сваку функцију посебно подноси захтев за додатна средства.

Захтев за основна средства - Табела 3.

Захтев за основна средства директни корисник буџетских средстава доставља за:

- набавку опреме;
- средства за капиталне пројекте започете у претходним годинама;
- за нове капиталне пројекте, који по процени директног корисника буџетских средстава, представљају приоритете које треба размотрити у поступку доношења буџета за 2015. годину.

Захтев за основна средства састоји се из писменог образложења којим се сваки појединачни захтев описује и правда и износа средстава потребних за финансирање основних средстава који се исказују у Табели 3. по изворима и уколико је то потребно, наводи динамику реализације пројекта као и процену укупне вредности.

Уколико се у Табели 3. на истој економској класификацији исказе укупан износ потребан за набавку више различитих типова, односно врста основног средства, потребно је у образложењу захтева исказати појединачно износе по ближним врстама.

Уколико буџетски корисник извршава расходе у оквиру више функционалних класификација, за сваку функцију посебно подноси захтев за текуће издатке.

Додатни показатељи -Табела 4.

Ова табела ће бити саставни део образложења Одлуке о буџету локалних власти, у супротном доћи ће до обуставе трансферних средстава и других казних одредби у складу са Законом о буџетском систему, због чега је од изузетног значаја да ову табелу попуните са тачним и истинитим подацима.

Све табеле морају се доставити у штампаном облику. Штампане табеле морају имати печат и потпис функционера корисника буџетских средстава. При уношењу износа наводе се само цели динарски износи, без износа пара. На званичној интернет презентацији општине Црна Трава www.opstinacrnatrava.org.rs можете преузети Табеле за попуњавање у електронском облику.

Приликом попуњавања табела у електронском облику треба водити рачуна о следећем:

- У табелама се попуњавају само бела поља.
- Такође, не попуњавају се ни колоне „Укупно” нити ред „Свега”, обзиром да су у ове колоне већ унете формуле за збирове.
- При уношењу износа наводе се само цели динарски износи, без износа пара.
- Не уносе се зарези, односно тачке за одвајање хиљада, с обзиром да су поља форматирана тако да се ови сепаратори аутоматски додељују по уношењу цифре.
- Приликом уношења цифара, треба користити број „0” (нула) са нумеричке тастатуре, а не слово „О” (у том случају рачунар приликом учитавања података не препознаје унос као број).
- За сваку функцију отворити посебан документ („ископирати” одговарајућу табелу онолико пута колико функција имате), и не додавати нове стране у постојећи документ.
- Не додавати односно брисати редове / колоне у табелама.

**РОК ЗА ПОДНОШЕЊЕ ПРЕДЛОГА ФИНАНСИЈСКИХ ПЛАНОВА КОРИСНИКА
БУЏЕТА ЈЕ 31.08.2014. ГОДИНЕ**

**РУКОВОДИЛАЦ ОДЕЉЕЊА,
Ватрослав Славковић, дипл. ецц.**